

Tydzień Książek Zakazanych

Obchody Tygodnia Zakazanych Książek w 2023 roku, przypadały na okres **od 24 września (niedziela) do 30 września (sobota)**. Tydzień Zakazanych Książek to coroczne wydarzenie, zainspirowane amerykańską akcją Banned Books Week, która ma zachęcić do czytania „na przekór”. Koncepcja akcji powstała w Stanach Zjednoczonych, a jej pierwsza edycja odbyła się w 1982 roku. U podstaw idei leży słynna 1. poprawka do Konstytucji Stanów Zjednoczonych, gwarantująca podstawowe wolności obywatelskie: wolność religii, prasy, słowa, petycji i zgromadzeń. W przypadku tej akcji, akcent położony jest tutaj na książki, które funkcjonują w świecie literatury, jako utwory wzbudzające kontrowersje natury obyczajowej, politycznej czy moralnej, utwory mające nieraz opinię skandalicznych.

Tydzień Książek Zakazanych jest obchodzony na całym świecie a jego celem jest zwracanie uwagi na wolność słowa, która często bywa łamana.

HASŁO ROKU 2023 "NIECH WOLNOŚĆ CZYTA"

W Polsce wydarzenie koordynuje portal Bibliosfera. Autorzy proponują sposoby realizacji pomysłu w przestrzeni bibliotecznej, prowadzą rejestrację miejsc biorących udział w akcji i zapewniają podstawowe materiały: listę książek zakazanych wraz z opisami czy gotowe do druku projekty plakatów z serii „Czy wiesz, że...?”.

CZY WIESZ, ŻE?

Na liście Zakazanych Książek znalazło się z różnych powodów w różnych okresach czasu wiele, obecnie powszechnie dostępnych, publikacji:

- *Biblia*- W 1942 r. w III Rzeszy kiedy ogłoszono doktrynę Narodowego Kościoła Rzeszy, próbowano wyeliminować wszelkie przejawy chrześcijaństwa. W związku z tym zakazano używania Biblii, którą miała zastąpić „Mein Kampf”.
- *Buszujący w zbożu* / Jerome David Salinger - W 1957 r. australijski urząd celny skonfiskował przesyłkę zawierającą m.in. „Buszującego w zbożu”, która miała być prezentem dla australijskiego rządu od ambasadora USA. W latach 1961-1982 książka była zakazana w szkołach i amerykańskich bibliotekach. Książka wzbudza kontrowersje z powodu wulgarnego języka, nawiązań seksualnych, dewaluację wartości rodziny, promocję alkoholu, papierosów i rozwiązłości.
- *Charlie i fabryka czekolady*/ Roland Dahl - Książka zakazana w bibliotece publicznej w Boulder (Colorado, USA), ponieważ bibliotekarze uznali, że promuje ubogą życiową filozofię.
- *Folwark zwierzęcy*/ George Orwell - Do końca lat 80. XX w. książka była zakazana przez polską cenzurę, ponieważ przedstawiała ustrój totalitarny, nawiązując do rosyjskich władz. Pierwsze oficjalne polskie wydanie ukazało się dopiero w 1988 r., mimo to od końca lat 70. powieść cieszyła się dużym zainteresowaniem i krążyła w drugim obiegu. W Kenii zakazano jej w 1991 r., ponieważ krytykowała skorumpowanych przywódców, natomiast w 2002 r. w szkołach w Zjednoczonych Emiratach Arabskich - z powodu... bohaterów w postaci mówiących świi. Uznano, że taki obraz godzi w wartości religii islamskiej.
- *Kod Leonarda da Vinci* / Dan Brown - Książka zakazana w Libanie.
- *Paragraf 22* / Joseph Heller - Książka zakazana w Ohio (1972 r.), Teksasie (1974 r.) i Waszyngtonie (1979 r.) za obraźliwy język. Książkę próbowano usunąć ze szkół m.in. z powodu ukazania kobiet w obraźliwy sposób.